

Chmelovelo je pro obce šance, říká starostka Vroutku

Tradicie pěstování chmele a výroby piva by měla přilákat turisty
ZATEC (tos) - Občanské sdružení Chrám chmele a piva spolu se Školou obnovy venkova uspořádalo v prosinci ve Chmelářském institutu Zatec seminář k projektu Chmelovelo. Projekt chce přiblížit turistům chmelářskou oblast prostřednictvím cyklostezek.

Chmel jako oslob
 Právě pro naši oblast je chmel charakteristická plodina, daleko méně se pěstuje na Ústecku či Tršicku. Češi Zatecko spojují s poezí chmelových brigád a cizince je chmelovými konstrukcemi ohromen a chce se o chmel dozvědět co nejvíc. Seminář vedla zkušená lektorka Blažena Hušková. Přijela z Frydlantska, kde připravuje projekt „sklářské stezky“, který představí Jizerské hory. Zatecku, Lounsku a Podbořansku chmel upřímně záviděla a tím i možnost propagovat jeho pěstování a s ním nerozlučné spjaté všeobecně oblíbené pivo. Vyzdvihla pěstování chmele jako velkou šanci, jak do okresu postíženého nezaměstnaností vnést život a turistický ruch. Seminář byl zaměřen především na zapojení veřejnosti do projektu a stanovení závazných kroků při realizaci projektu chmelářských cyklostezek.

Starostka Vroutku, Miroslava Hlaváková, přednáší na semináři o pěstování chmele a výrobě piva.

Co nabízejí města a obce
 Při zahájení každý účastník představil sebe a obec, ze které pochází, poukázal na její přednosti a zdůraznil, co od semináře očekává. Lektorka názory zapisovala. Představil se tak starosta Opocna Jaroslav Richter a mistostarosta Marcel Klouček. Nedaleko Opocna bývaly chmelnice, dnes však již turisticky větší význam má veskost Nanebezvati Panny Marie. Majitel pivovaru v Opocně upozornil na malebné údolí potoka Hasiny. Smolnický starosta Antonín Kerner přiblížil dominantu obce kostel sv. Bartoloměje a sportovně-recreativní akci Višňová Tour. Libuš Moravčičková, předsedkyně Mikroregionu Podbořany, vyzdvihla architektonický skvost Vroutku, románský kostel svatého Jakuba. Navrhla, aby cyklotrasa, spojující Podbořansko a Lubenec, vedla podél Vidhstické nádrže. Uvedla též, že v čp. 13 zamýšlí v Vroutčích zřídit pro turisty malé muzeum a upozornila na věžičku poblíž obce Mlýnce, ideální pro rozhlednu.

Starosta Libčevsi Michal Pospišil. Z Krupě se dostává zástupkyně informačního centra Podzdžbánska, byl tu i zástupce Královského pivovaru Krušovice a nechyběli zatečtí přívatelé, členové občanského sdružení Chrám chmele a piva vedeného předsedou Ericchem Knoblauchem. Zasadovali se, stejně jako Jan Novotný z zatečkého informačního centra, o zkvalitnění turistických tras. Přáli by si, aby se Zatec stal důležitým turistickým centrem. Rád by, aby v městě byly zachovány charakteristické a početné objekty, spjaté s pěstováním chmele, například sklady. Za zatečtý klub turisté vystoupil Roman Daniš a Dalimil Krejčí. Zdůraznili důležitost Zatec a přiblížili činnost klubů.

Co nabídneme turistům
 Poté vystoupil Juraj Flamik s bohatými zkušenostmi s vytvářením vinařských cyklostezek na Moravě - začínal za podobných podmínek. Jejich zkušenosti se dají využít. Flamik Moravu přiblížil jako kulturu malých vinařů. Je tam na šedesát tisíc sklípků. Vylišil, co předcházelo uskutečnění projektu Moravské vinařské stezky, co bylo podstatné, jaké řešili problémy. Účastníci zatečského setkání se pak vyjadřovali k budoucnosti své obce. Rozdělili se do skupin, které řešily otázky, co si od projektu Chmelovelo slíbují, co je třeba dělat k jeho uskutečnění, čím překonávat případné překážky a jakým způsobem projekt financovat. Prvním krokem byl mělo být vyznačení jednotlivých číste s ohledem na zajímavé turistické cíle a přihléd-

nutím k zajištění služeb. Bude nezbytné zapojit do projektu obětavé lidi z obce a občanská sdružení. V obcích, kterými cyklostezky povedou, se časem objeví informační panely s mapou a údaji o obci a je zajímavostí s historické pěstování chmele, vaření piva nebo historie obce. Také by se měla objevit odpočívadla, stolek a židličky. V označených objektech by byly turistům poskytovány služby, občerstvení, nocleh.

Většina starostů v připravovaném projektu Chmelovelo vidí šanci, jak zviditelnit obec.

Starostovi lidé
 „Jsem mikregionový Nechránicko, cyklostezka z Kadaně do Zatec se pracovávala. Už loni jsme se starostou Nového Sedla požádali o dotaci na vytvoření cyklostezky přes Libočany a Nové Sedlo. Myšlenka pro nás není nová, projekt Chmelovelo podporujeme. Chceme, aby trasa do Zatec vedla podél řeky, aby využívala zážmy v Libočanech - místního fotbalového hřiště a občerstvení. Zatec zase zamýšlí vytvořit pro turisty tábořiště.“ říká Jiří Hudeček. Nadešení z projektu netají Libuš Moravčičková: „Byla to kvalitně připravená akce, škoda, že přišlo tak málo účastníků. Líbilo se mi i vystoupení moravského kolegy. U nás to může být stejné krásné rozjetí. Chmelovelo je pro naše obce obrovská šance, jak se světu trochu ukázat. Vždyť vsude máme půvabné cestičky, krásná místa.“ Cyklotrasy by mělo provázet jednotné značení. Měly by být vydány malé mapky jednotlivých tras. Projekt by měl být financován částečně z rozpočtu obcí, z větší části by mu k životu měly pomoci granty a dotace. Důležitým počinem je i sestavení harmonogramu zajímavých kulturních akcí, a to tak, aby se nekryly - což se nyní děje. Na příštím setkání starostů k projektu Chmelovelo se budou projednávat konkrétní postupy i trasy. Starostové by měli sebou na příští setkání vzít i člověka, který by byl ochoten projekt cyklostezek v obci prosazovat.

Pravověrní američtí pivaři vaří pivo doma v garážích

Vybavení nachystané v domě Briana Laniuse by se hodilo spíš do chemické laboratoře, než do rodinného domku na předměstí klidného amerického městečka. Kádinky, propanové hořáky, kyslíkové tlakové lahve, laptop, dlouhé skleněné teploměry, hustoměry, hadice, jód, skleněný džbán, měděná spirála, chladič nádoby, filtry, nabírací nádoby, plastické kamistry, sklenice plná zelených kulíček, kovové kotle...

Těžili v kvalitě piva a pochopitelně družně popili vlastní produkty. Zima je pro domácí sládky hlavní sezónou - jednají se pořadí ko sládků, a tudíž dost příležitosti ke konzumaci chmelového moku, a také díky chladu, který umožňuje skladovat pivo ve vlastní garážích bez strachu, že se zkazí. Ovšem

zavil chlóru. „To je naprostá nutnost, pokud nechcete, aby vám pivo smrdělo jako leukoplast.“ říká. Pak poví přesně množství mletého sladového ječmene a potom přidá český chmel - zelené kuličky složené z drobných listků, které dávají slunečné zlatavému moku typickou nahorůklou chuť. „Český chmel patří k nejlepším,“ tvrdí Lanius a na důkaz cituje pasáž ze své „sládkovské bible“ - příručky Radost z domáceho vaření piva. „Píšu tudíž, že jeden český král pod trestem smrti zakázal vyvázet chmelové

Český chmel patří k nejlepším

Ovšem přidejte k tomu ještě trochu ječmene a dva pillety a bude jasné, k čemu se Brian Lanius chystá - bude vařit vlastní pivo, napsal 4. prosince americký regionální list The Record vycházející ve městě Montvale. „To máte jako s pizzou,“ vysvětluje Lanius, zatímco syje ječmen do jedné z kovových nádob. „Můžete si ji koupit mrazenou, anebo si můžete upéct vlastní. Záleží, jak složitě to chcete mít - a jak rozmazlené chutové buňky máte,“ dodává s úsměvem.

stojí vůbec všechna ta námaha s vařením piva za to? Pro většinu členů klubu je odpověď „ano“. „Jsu tak zmlsáni, že koupit si pivo v obchodu je pro mě totéž, jako víno v kartonové krabici - dá se to pít, když nic jiného není, ale hanba by je fackovala nabídnout to hostům. Počítačový inženýr Brian Lanius vaří vlastní pivo deset let - od chvíle, kdy mu kamarád na univerzitě ukázal, jak na to. Těžko byste u něj v lednici našli Budweiser, ale zato si můžete vybrat z plně vyzrálých věrek jeho vlastního piva od originálního jantarové medového, „kalifornského“ až po zlatou „Plzeň“.

Pokud jde o pivo, jsou Laniusovy chutové papily vybiravé. Proto se také stal členem skupiny Lumpici z údolí Ramapo, která sdružuje patnáct „domácích sládků“ - nadšenců, kteří propadli vaření vlastního piva. Jejich skupina zároveň patří mezi více než šest stovek podobných klubů po celých Spojených státech, jejichž členové se pravidelně scházejí, aby si vyměnili recepty, sou-

stojí vůbec všechna ta námaha s vařením piva za to? Pro většinu členů klubu je odpověď „ano“. „Jsu tak zmlsáni, že koupit si pivo v obchodu je pro mě totéž, jako víno v kartonové krabici - dá se to pít, když nic jiného není, ale hanba by je fackovala nabídnout to hostům. Počítačový inženýr Brian Lanius vaří vlastní pivo deset let - od chvíle, kdy mu kamarád na univerzitě ukázal, jak na to. Těžko byste u něj v lednici našli Budweiser, ale zato si můžete vybrat z plně vyzrálých věrek jeho vlastního piva od originálního jantarové medového, „kalifornského“ až po zlatou „Plzeň“.

rostliny ze země, aby se nemohly nikde jinde pěstovat. Jen si přívítáte,“ dodává a otevírá sáček s chmelovými kulíčkami. „Voní to skoro jako parfém. No, pro mě to vlastně je parfém.“

Pak následuje další vaření, měření, filtrování, přidávání dalších chmelových kulíček, ochutnávání, prolití přes zžděbec irského mechu „aby se pivo ochladilo“ a konečné chlazení mladiny, jak se pivo v téhle fázi říká. Další krok je smíchání piva s tekutým kyslíkem a s kvasnicemi, které pomohou vykvasit alkohol, což bude trvat asi dva týdny. Nasuchoale Lanius rozhodně nebuduje. Piva z předchozích dávek je dost, a tak si nalévá pilitr vlastního plzeňského ze zdravě vůle. „Na zdraví,“ hlásí s gusem a namoči nos do pěny. „Tohle je na vaření piva stejně ta nejlepší část.“ (www.beer.com)

Piva? Nejvýš tři...

Sedmý schod mám na chalupě, říká lounský sládek

LOUNY (rt) - Sládek lounského pivovaru Petr Kozák si před časem udělal čas a provedl novináře téměř celým provozem. Zviděl reportérů tak viděl varnu, spílku, ležácké tanky i stáčení piva do láhvi. Po prohlídce zbyla chvíle na krátký rozhovor:

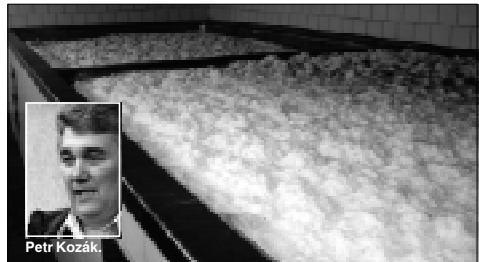
■ Poznáte jako sládek svoje pivo, kdyby vám bylo podán v radě mezi jinými?

„Je to ve skutečnosti. Pokud dnes zajdete do sládkové restaurace, kde o pivo pečují, tak jsou všechna piva dobrá. Zodpovědně a otevřeně říkám, že si

nejsem zcela jist, že bych lounské pivo poznal.“

■ Kolik piv jako sládek potřebujete, abyste poznal, zda je pivo dobře uvařeno?

„Vzhledem k tomu, že piva se potheybují celý život, dávám si s kamarády

Spílka lounského pivovaru. Tady se do ochlazené mladiny přidávají kvasnice a proběhnou hlavní kvašení - u „desítky“ je to pět až deset dní. Cukry se zde mění na alkohol a oxid uhličitý.

■ Dáme vám práci
 Pro lounský okres s nezaměstnaností kolem 18 procent není zamědatelná, kolik pracovních míst nova základna v Podbořanech přinese. „Protože naše základna budou umístěny bojevo jednotlivě, většinu personálu budou až na výjimky tvořit vojáci z povolání. Občanští zaměstnanci mohou být zaměstnáni v takzvané civilní části základny a dokonce předpokládá, že služby vojenské části budou zabezpečovány výhradně civilními firmami, které budou armádou poskytovány pouze to, že budou svou podnikatelskou činnost dělat ve vojenské posádce,“ slibuje Drahomíra Nová z vojvodnických a Podbořansku. Ani reforma armády není jen pozitivní. Obavy z ní mají města a obce, z nichž vojáci odejdou (bílže o problémech Karlovarského kraje či města Stráše v souvislosti se stěhováním vojáků do Podbořan a Svobodném hlase 47/2002). Objevují se spekulace, že poslancům z některých lokalit se podaří návrh reformy změnit v prospěch jejich „domovských“ volebních obvodů. Právě Starostojedním z měst, které budou vojensky postiženy odchodem vojáků. Na setkání se starosty takových měst bezprostředně po zasedání v 13. listopadu, kde se o posádkách rozhodovalo, ministr obrany projevil lítost, že jsou místa, které reforma zasáhne. O negativních dopadech se dlouze mluvílo i na jednání vlády a ta přijala usnesení, které zavazuje ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s ministerstvem průmyslu a obchodu a ministerstvem obrany navrhnout Program podpory rozvoje uzemí výrazně postižených redukcí nebo zánikem vojenských posádek.

Vojačí poohdhalili tajemství Podbořan

Rozsáhlá reforma změní českou armádu a její chování
PODBOŘANY (rt) - Nejméně 3,5 miliardy korun investuje Armáda ČR v letech 2004 až 2007 do výstavby moderní vojenské základny v Podbořanech. Ve městě by mělo být dva a půl tisíce profesionálních vojáků.

Raději postavít nové

Profesionální Armáda ČR bude mít v roce 2009, kdy skončí reforma ozbrojených sil, třicet posádek (každou do více než pěti stí vojáky) a 48 dislokačních míst. Zatím má 180 posádek a postupná likvidace na sestinu se dotýká těch lokalit, odkud armáda odejde. Mezi posádkami, které zůstanou zachovány i po roce 2009, jsou posádky v Podbořanech a Zateci. „Výhodou koncentrace vojsk do páteřních základen jsou dány několika faktory. Ekonomickými, vojensko - odbornými, technologickými a sociologickými. Velká posádky je pro armádu přínosem. Díky výstavbě jedné posádky v Podbořanech město armáda ušetří šest jinych, kde současná infrastruktura odpovídá potřebám,“ uvádí ředitel odboru programů výstavby sil Centra pro reformu ozbrojených sil Vratislav Mládo. Důvodem budování nových základen podle něj je, že většina českých vojenských objektů byla vybudována v 60. a 70. letech minulého století. Z toho vyplývají problémy v dodržování „evropských“ zákonů v oblasti hygieny, ochrany zdraví, ekologie a bezpečnosti. Z hlediska spotřeby energie se jeví jako výhodnější stavět na „zelené louce“ než opravovat současné neovstavitelnosti, což potvrzují trendy ve stavebnictví.

Sedlec.“ Vojačí už v tisku zveřejnili první náčrt budoucí podbořanské posádky. Například vedle sídliště Barborka (v místěch, kde dříve bývaly dělostřelci) by měl být reálné stravovací blokem a sportovním zařízením, přístupným i veřejnosti. Radnice se nastírnármu příměť k rozsáhlejší investici. „Byl bychom velmírád, kdyby se vojačí rozhodli vybudovat krytý plavecký bazén. To je investice, na kterou se město těžko někdy zmůže,“ říká Gutzter.

Pouze profesionálů
 Podbořany budou základnou pozemního vojska - budou tam umístěny zejména mechanizované prapory. „Počet vojáků neumím říct přesně, zhruba dva a půl tisíce,“ říká Drahomíra Nová. Protože základna pozemního vojska jeplintionem projektem reformy ozbrojených sil a bude se stavět několik let, po její dostavbě tam budou sloužit pouze profesionální vojačí. Už se vlastně začalo - přípravou dokumentace včetně studie potřeb ozbrojených sil, možnosti využití současného vojenského prostoru a jeho dalšího rozšíření. „Náklady jsou odhadnuty na tři a půl miliardy. Výše této částky nás nutí rozložit výstavbu do několika let s tím, že stejnéj výstavba by měla probíhat v letech 2004 až 2007. Základna však už bude v letech 2004-2007 průběžně využívána,“ slibuje Nová. Průběh počítá s výstavbou vojenského a civilního částí. Vojenská část bude veřejnosti nepřístupná, ale další součástí už budou pro veřejnost. Jedná se hlavně o sportovní a kulturní prostory, místa bankomatů, obchodů a podobně. „Vlastní nemocniční a vojenská část budou obě,“ uvádí starosta Podbořan Martin Gutzter. Městský úřad se snaží vyjádřit vstřícnost a nabízí vybudování přístupové cesty do Vojenského cvičkového prostoru Hradiště (do Doupovských hor) přímo z podbořanských kasáren. „Napojení bylo možné přes pozemky města na vojenskou silnici Doupov -

živat i podbořanskí vojačí. V Podbořanech bude posádková ošetrovna,“ doplňuje Nová.
■ Kolik stojí byt?
 „Příprava na příchod armády běží. Jednájí je nyní na detailnější úrovni, vojačí se ptají, jak a čím bychom jim mohli pomoci, zejména co se týče bytové výstavby,“ říká starosta Josef Čerňanský, podle něhož je ve městě dostatek místa pro výstavbu. Armáda by se ale podle něj měla rozhodnout co nejdříve, protože příprava území na stavbu trvá nejméně půl roku. „Dokud nebude sto procentně jasné, že armáda v Podbořanech postaví novou základnu, nebudeme nic podnikat ani financovat,“ dodává. Jak to s byty bude, o tom opt Drahomíra Nová: „Armáda nebudou v budoucnu disponovat byty a přídělovat vojákům. V zahradničních armádách se ubytování vojenských profesionálů řeší různě, vždy se stár stár o bydlení, ale forma „starosti“ se liší. Někde armáda hospodáří s byty, někde dostávají vojačí příspěvek na bydlení. U nás se bude využívat formální novelizace zákona druhá možnost. Armáda napíše potřebné vlastnosti bytu, ale bude profesionálům vyplácet příspěvek na bydlení. Základ je přesně stanoveno a pro různá města se vypočítává tím, že se násobí koeficientem podle velikosti místa. Příspěvek v Praze je nejvyšší a v malých městech je nižší. Průměrná výše příjmků je okolo 8.000 korun. To ale neznamená, že armáda nebude mít ubytování, které jsou dnes u každé větší základny. I za toto ubytování vojačí ale budou platit.“ V projektu základny se počítá také s výstavbou domků, které budou určeny k výstavbu velitelům základen v cenách, ve kterých se v místě obvykle pronajímají domky.

nými finančními zdroji, soustředováním vojsk do větší celků se šetřilo. Opačný trend by znamenal zásah do finančních zdrojů a jejich využívání. Podbořanský starosta Čerňanský se nebojí, že by armáda na svém záměru něco změnila: „Konkurence je, a kolik! Diametrálně se mění názor samotných na přítomnost vojska ve městě. Zastupce karlovarského hejtmána se nedávno zasažoval, aby moderní základna vznikla ne u Podbořan, ale na Karlovarsku. Právě Karlovy Vary přitom nejdou město, že nechtějí vojačky v lázeňském městečku a doslova je od tamtudy vysvatly. Ale pro příklady nemusíme daleko. Všeobecně se ví, jak hodně město Zatec bojovalo, aby bylo zrušeno vojenské letiště,“ dodává Čerňanský. S tím nesouhlasil bývalý (1990 - 1994) tajemník zatečského městského úřadu Petr Dvořák: „Veškerá jednání o zachování zatečského letiště vedl tehdejší starosta Jiří Fousek. Ještě jako novinář jsem se zúčastnil setkání s ministrem obrany Dobrovským. Tehdy starosta Fousek jednoznačně nabídl podporu města Zatec pro zachování letiště. Bylo to v době, kdy Zatec jako jediné město s leteckou základnou nevedlo kampaň za zrušení vojenského letiště. Pamatuji si na zklamání, které zavládlo při jednání městské rady nad informacemi, které přivléz starosta Fousek z ministerstva obrany. Panoval údiv, že má být zrušeno letiště ve městě, které usiluje o jeho zachování. Jestli starosta Čerňanský označil za vaničku zrušení letiště zateckou radnici, má asi k dispozici nějaké jiné informace. Pravděpodobnějí však je, že si jistě pustil pusť na špacír,“ říká Dvořák. Pokud jde o Zatec, it záměstem posádku zůstane. „Zatec zůstane po reformě ozbrojených sil větší posádkou, bude tam přes 500 vojáků. Blíží podrobnosti budou k dispozici později,“ dodává Drahomíra Nová.